

24.01.2022

Asia/10

§ 10

Palma Oy:n omistusjärjestelyjä koskevan selvityksen käynnistäminen

HEL 2021-013362 T 00 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti, että Palma Oy:n ja/tai sen liiketoiminnan myymisestä käynnistetään selvitys.

Samalla konsernijaosto päätti kehottaa Palma Oy:n hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin, jotka tarvitaan myyntiselvityksen onnistuneeksi läpiviemiseksi sekä yhtiön tuloksellisen operatiivisen toiminnan varmistamiseksi selvityksen aikana. Tarvittavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi avainhenkilöitä koskevat sitouttamisjärjestelyt sekä tarvittavien asiantuntija- ja neuvontapalvelujen hankkiminen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Palma Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Palma-konserni

Palma-konsernin emoyhtiön Palma Oy:n toimialana on harjoittaa henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- ja turvapalvelutoimintaa. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä.

Kaupungin omistusosuus yhtiöstä on 100 %.

Yhtiö tuottaa palveluja noin tuhannessa eri kohteessa kuten toimistotiloissa, oppilaitoksissa, päiväkodeissa, sairaaloissa, vanhusten palvelutaloissa, lounasravintoloissa, juhlatiloissa, yleisötapahtumissa ja liikennevälineissä.

Palmia-konserniin kuuluvat emoyhtiön lisäksi Palmia Palvelut Oy ja Järvenpään ateria- ja siivouspalvelut Jatsi Oy.

Helsingin kaupunki on Palmian merkittävin yksittäinen asiakas. Yhtiön kaupungille tuottamat palvelut perustuvat nykyisin käytännössä kokonaan kaupungin kilpailutuksiin, joihin Palmia on osallistunut muiden markkinatoimijoiden kanssa. Palmian yhtiöittämisen yhteydessä liikelaitokselta yhtiölle siirtyneiden kaupungin asiakkuutta koskeneiden palvelusopimusten kilpailuttamiseen laadittiin siirtymäaikajärjestely, jonka perusteella kaupunki on kilpailuttanut vuoden 2021 loppuun mennessä lähes kaikki yhtiöltä hankittavat palvelut. Kevään 2022 aikana on tarkoitus kilpailuttaa viimeisetkin liikelaitosaikaisiin sisäisiin sopimuksiin perustuvat Palmian kaupungille tuottamat palvelut.

Omistajastrategia

Kaupunginhallitus päätti Palmia-konsernin omistajastrategiasta 12.4.2021, § 257. Omistajastrategian mukaan Palmia-konserni tuottaa valtakunnallisesti markkinaehtoisia ja asiakkaiden tarpeisiin vastaavia ruoka-, turvallisuus-, kiinteistö- ja siivouspalveluja. Konserni tuottaa merkittävän määrän kaupungin tukipalveluista voitettuihin kilpailutuksiin perustuen. Kaupungilla on taloudellinen intressi Palmia-konsernin omistamiseen ja konsernin tarkoituksena on tuottaa voittoa.

Konserniohjeen mukaisesti kaupungin omistajuudella tulee olla kaupungin strategiaan perustuva tarkoitus ja tavoite. Palmia-konsernin osalta näin ei enää ole. Kaupungin omistusintressi on omistajastrategian mukaisesti nykyään vain taloudellinen. Strateginen intressi Palmian omistamiseen on päättynyt yhtiön palvelutuotannon perustuessa nykyisin kaupungin avoimiin kilpailutuksiin ja yhtiön rinnastuessa kaupungin palvelutarpeiden näkökulmasta muihin markkinatoimijoihin.

Omistukseen liittyen omistajastrategiassa todetaan, että kaupungin omistusta Palmia-konsernista voidaan vähentää taikka siitä tai sen osista voidaan kokonaan luopua, jos se on taloudellisesti ja/tai toiminnallisesti perusteltua. Konserni puolestaan voi tarvittaessa luopua yhdestä tai useammasta nykyisestä palveluryhmästä, jos se on kannattavuuden ja kilpailukyvyn kannalta perusteltua.

Omistajastrategian mukaan Palmia-konserni kuuluu kaupungin konsernionhjouksessa pormestarin toimialaan kuten muutkin markkinaehtoisesti toimivat tytäryhtiöt.

Myyntiä koskeva selvitys

Omistajastrategian mukaisesti Palmia-konsernin omistaminen perustuu taloudelliseen intressiin. Yhtiö ei ole kuitenkaan pystynyt viime vuosina täyttämään sille talousarviossa vuosittain asetettuja sijoitetun pääoman tuottoon liittyviä tavoitteita, yhtiön tulokset ovat olleet useana vuonna tappiollisia, eikä yhtiö ole maksanut kaupungille osinkoja.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto on seurannut Palmia-konsernin taloudellisen aseman kehittymistä säännöllisesti ajankohtaiskatsausten ja yhteisöraportoinnin kautta. Seurannan yhteydessä Palmian taloudellisen aseman heikkeneminen on ollut ilmeistä erityisesti koronapandemian aikana, mutta myös jo ennen sitä. Yhtiön kassavarat ovat koronapandemian aikana pienentyneet merkittävästi ja yhtiön taloudelliset puskurit ovat kaventuneet olennaisesti. Kassavarojen pienenemiseen on vaikuttanut osaltaan myös yhtiön syksyllä 2021 toteuttama Jatsi Oy:n liiketoiminnan hankinta.

Yhtiön taloudellisen aseman heikkeneminen ja puskureiden menettäminen on johtanut kaupungin omistukseen liittyvien riskien kasvamiseen. Vaikka kaupunki ei osakeyhtiön omistajana vastaa yhtiön taloudellisista velvoitteista, voi tappiollinen liiketoiminta jatkuessaan muodostaa tilanteen, jossa kaupunki joutuu omistajana tekemään ratkaisuja yhtiön taloudellisen aseman mahdollisesta vahvistamisesta.

Valtiontukisäätely vaikuttaa olennaisesti kaupungin toimintamahdollisuuksiin, jos Palmian taloudellinen asema heikkenee nykyisestä. Tämän johdosta kevään ja kesän 2021 aikana laadittiin KPMG Oy Ab:n avustuksella markkinataloustoimijaperiaatteen mukainen tarkastelu siitä, voisiko kaupunki niin halutessaan tehdä Palmiaan valtiontukisäätelyn puitteissa oman pääoman ehtoisen sijoituksen.

Selvityksen mukaan ainakin 3,6 miljoonan euron suuruinen pääomasijoitus olisi valtiontukisäätelyn näkökulmasta mahdollinen. Selvitys perustuu Palmian tuleviin taloudellisiin ennusteisiin, joihin liittyy epävarmuutta. Lisäksi yhtiö toimii erittäin kilpailluilla markkinoilla, joten sen kilpailijoilla saattaa olla intressi kyseenalaistaa kaupungin mahdollinen taloudellinen panostus yhtiöön. Näin ollen pääomasijoituksen tekemiseen liittyisi riskejä siitä, että sijoitus joko menetettäisiin pidemmällä aikavälillä taloudellisen kehityksen jatkuessa negatiivisena tai että sijoitus johtaisi pitkäaikaiseen mahdollista kiellettyä valtiontukea koskevaan selvitykseen, kuten aikanaan tapahtui Helsingin Bussiliikenne Oy:n

osalta. Lisäksi yhtiön omistajastrategiaan kirjattu puhtaasti taloudellinen omistusintressi ei myöskään tue sitä, että kaupunki pääomittaisi yhtiötä.

Yhtiön taloudellisen aseman parantaminen ja liiketoiminnan kannattavuuden kehittäminen edellyttänevät paitsi toiminnan tehostamista myös liikevaihdon kasvattamista. Liikevaihdon kasvattamiseen liittyy liiketoiminnallisia ja taloudellisia riskejä, joiden johdosta kaupunki ei ole sopivin omistaja yhtiölle nykytilanteessa. Ylipäätään puhtaasti taloudellinen omistusintressi on kaupungin tehtävien ja toimialan näkökulmasta perusteltu syy arvioida kriittisesti omistuksen säilyttämisen perusteita.

Palmia Oy:n omistukseen liittyvän strategisen intressin poistuminen, yhtiön taloudellinen tilanne, tuloskehitys ja tulevaisuuden näkymät huomioon ottaen kaupungin omistukselle yhtiössä ei ole enää konserniohjeessa edellytettyä perustetta. Näin ollen yhtiön ja/tai sen liiketoiminnan myymisestä on perusteltua käynnistää selvitys. Selvityksen tavoitteena on tuoda päätöksentekoon esitys Palmia Oy:n ja/tai sen liiketoiminnan myynnistä. Lopullisen päätöksenteon muoto riippuu pitkälti siitä, miten kauppa aikanaan tulisi toteutumaan, olisiko se osakekauppa vai liiketoimintakauppa.

Myyntiselvityksen ensimmäisenä vaiheena on tarvittavan asiantuntijatuken hankkiminen selvityksen onnistuneen läpiviennin varmistamiseksi. Kumppanin valinnan jälkeen seuraavia vaiheita ovat muun muassa projektin aikataulutus ja suunnittelu, yhtiön ja sen liiketoiminnan arvonmääritys, tarvittavien myyntimateriaalien kokoaminen ja laatiminen, indikatiivisten tarjousten hankkiminen ja analysointi, konsernia koskevat keskeiset tiedot sisältävän ns. data roomin ylläpitäminen, sitovien tarjousten hankkiminen, mahdolliseen myyntiin liittyvien neuvottelujen käyminen sekä myynnin päätöksentekovaihe. Myyntiselvityksen arvioitu kesto päätöksentekovaiheineen on noin yhdeksästä kahteentoista kuukautta.

Palmia Oy:n hallituksen vastuulla on huolehtia siitä, että yhtiössä varmistetaan sekä myyntiselvityksen onnistunut läpivienti että operatiivisen toiminnan tuloksellinen jatkuminen selvityksen aikana. Tähän liittyy esimerkiksi sitouttamisjärjestelyjen muodostaminen yhtiön avainhenkilöille sekä tarvittavien asiantuntija- ja neuvontapalveluiden hankkiminen.

Sitouttamisjärjestelyihin yms. liittyen mahdollisesti tarvittava kaupungin konserniohjeen mukainen ennakkokanta annetaan kansliapäällikön päätöksellä myöhemmin erikseen.

Myyntiselvityksen käynnistämistä koskeva päätös on ensivaiheessa salassa pidettävä kaupungin liikesalaisuuksia sisältävänä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 17 kohdan pe-

24.01.2022

Asia/10

rusteella. Selvityksen käynnistämisestä tiedotetaan kaupungin ja Palmian yhteistyönä laaditun viestintäsuunnitelman mukaisesti siten, että yhtiön henkilöstö saa asiasta tiedon ennen kuin asiasta tiedotetaan yleisesti kaupungin toimesta. Valtiontukioikeudellisista syistä varsinainen myyntiselvitys ja -prosessi on tämänhetkisen arvion mukaan tarpeen toteuttaa mahdollisimman avoimesti ja julkisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Palmia Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia